

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O ELEKTRONSKOJ UPRAVI**

Član 1

U Zakonu o elektronskoj upravi ("Službeni list CG", broj 32/14) u članu 1 stav 1 poslije riječi "preduzetnicima" dodaju se riječi: "kao i međusobnu komunikaciju", a poslije riječi: „objavljaju podatke” dodaje se zarez i riječ "dokumenta".

Član 2

U članu 3 poslije riječi: „objavljivanje podataka” dodaje se zarez i riječ „dokumenata”, a poslije riječi: „kojima se uređuje” dodaju se riječi: „elektronska identifikacija i”.

Član 3

Poslije člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

“Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3a

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu."

Član 4

U članu 4 stav 1 tačka 3 riječi: "(u daljem tekstu: Vlada)" zamjenjuju se riječima: "(u daljem tekstu: Web portal)".

Tačka 8 mijenja se i glasi:

„8) **elektronska usluga** je skup tehničko-tehnoloških procesa koji obezbjeđuju prijem, prenos i elektronsku obradu podneska, elektronsko plaćanje u skladu sa zakonom, dobijanje povratne informacije u vezi podnijetog podneska, kao i dostavljanje odluka, poziva i obavještenja organa, ako je to zakonom propisano.”

Član 5

U članu 5 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: „ako posebnim zakonom nije drukčije propisano”.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Organ je dužan da na svojoj internet stranici objavi e-mail adresu određenu za prijem elektronske pošte.”

Član 6

U članu 7 stav 1 riječi: „odgovarajuće aplikativno rješenje” zamjenjuju se riječima: „odgovarajuću elektronsku uslugu.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Elektronska usluga iz stava 1 ovog člana mora da ispunjava tehničke standarde pristupačnosti za lica sa invaliditetom, koje obezbjeđuje nadležni organ."

Poslije stava 3 dodaju se četiri nova stava koji glase:

„Organ je dužan da pripremi i na svojoj internet stranici objavi katalog elektronskih usluga za prijem podnesaka i dostavi ga nadležnom organu u elektronskoj formi.

Nadležni organ objavljuje katalog elektronskih usluga svih organa na portalu e-uprave.

Organ je dužan da odredi lica koja su zadužena da nadgledaju i koordiniraju aktivnostima za nesmetano funkcionisanje portala e-uprave iz nadležnosti tog organa.

Standarde pristupačnosti licima sa invaliditetom utvrđuje nadležni organ."

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3, a dosadašnji stav 3 postaje stav 8.

Član 7

U članu 9 stav 1 riječi: „je dužan da obezbijedi”, zamjenjuju se riječju „obezbjeduje”.

Član 8

U članu 11 poslije riječi: „iz člana 7 stav 3 ovog zakona” dodaju se riječi: „i lica iz člana 7 stav 6 ovog zakona”.

Član 9

Član 12 mijenja se i glasi:

"Organi koji vode elektronske registre i upravljaju informacionim sistemima iz svoje oblasti u skladu sa posebnim zakonima, podatke i informacije iz tih registara i informacionih sistema dužni su da razmjenjuju preko jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

Ako u organu ne postoje mogućnosti za razmjenu podataka preko jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka, podatke iz registara i informacionih sistema koje vodi odnosno kojima upravlja taj organ mogu razmjenjivati preko web servisa.

Jedinstveni informacioni sistem iz stava 1 ovog člana uspostavlja i njime upravlja nadležni organ, preko glavnog administratora koga određuje starješina organa.

Organ koji razmjenjuje podatke i informacije preko jedinstvenog informacionog sistema iz stava 1 ovog člana dužan je da odredi lica koja su zadužena da nadgledaju i koordiniraju aktivnostima u svom organu za nesmetano funkcionisanje tog sistema."

Član 10

U članu 13 stav 2 riječi: “državni organi i organi državne uprave” zamjenjuju se riječju: “organi”.

Stav 3 mijenja se i glasi:

“Sadržaj i način vođenja podataka u jedinstvenom informacionommm sistemu za elektronsku razmjenu podataka i upravljanje ovim sistemom, kao i obaveze glavnog administratora i lica, iz člana 12 st.3 i 4 ovog zakona, propisuje Vlada."

Član 11

U članu 14 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Domen mreže organa državne uprave predstavlja metod organizacije računara sa centralizovanom kontrolom upravljanja mrežnim resursima."

U članu 14 stav 3 mijenja se i glasi:

“Organizacije i tehničke uslove za povezivanje na mrežu organa državne uprave i način korišćenja mrežno komunikacionih resursa, način otvaranja, suspendovanja i ukidanje naloga na domenu mreže organa državne uprave iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ.”

Dosadašnji st.2 i 3 postaju st.3 i 4.

Član 12

Član 15 mijenja se i glasi:

„Evidencija Član 15

Organ koji vodi elektronske registre i upravlja informacionim sistemima dužan je da nadležnom organu, u roku od 60 dana od dana njihovog uspostavljanja, dostavi podatke o tim registrima i informacionim sistemima radi koordinacije i upravljanja projektima u oblasti informacionog društva za potrebe tih organa.

Nadležni organ vodi evidenciju o elektronskim registrima i informacionim sistemima organa i tu evidenciju objavljuje na svojoj internet stranici.

Sadržaj podataka o elektronskim registrima i informacionim sistemima iz stava 1 ovog člana, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana propisuje nadležni organ.“

Član 13

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

„Saglasnost na idejno rješenje i na projektnu dokumentaciju Član 15a

Državni organ i organ državne uprave dužan je da, prije uspostavljanja informacionog sistema, pribavi saglasnost nadležnog organa na idejno rješenje informacionog sistema i na projektnu dokumentaciju informacionog sistema.

Uz zahtjev za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana, državni organ, odnosno organ državne uprave dužan je da dostavi dokumentaciju u vezi idejnog rješenja, odnosno projektnu dokumentaciju informacionog sistema.

O zahtjevu iz stava 2 ovog člana, nadležni organ je dužan da odluči u roku od 20 dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Bliži sadržaj i način dostavljanja dokumentacije iz stava 2 ovog člana propisuje nadležni organ.”

Član 14

U članu 16 stav 2 poslije riječi: „ovog člana," dodaju se riječi: "Web portal,".

U stavu 3 riječi: “državnih organa” zamjenjuju se riječima: “organa državne uprave”.

Član 15

U članu 17 na kraju stava 2 tačka se briše i dodaju riječi: „preko glavnog administratora koga određuje starješina organa.”

Poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Organ državne uprave je dužan da odredi lica koja su zadužena da nadgledaju i koordiniraju aktivnostima za nesmetano funkcionisanje informacionog sistema eDMS.

U cilju elektronske razmjene dokumenata između organa državne uprave, informacioni sistemi tih organa mogu se elektronski povezati sa informacionim sistemom eDMS.”

Stav 4 mijenja se i glasi:

“Način upravljanja i funkcionisanja sistema eDMS, način autentifikacije i autorizacije korisnika kao i obaveze glavnog administratora iz stave 2 ovog člana i lica iz stava 3 ovog člana propisuje nadležni organ.”

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 5 i 6.

Član 16

U članu 18 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Organ državne uprave dužan je da odredi lica koja su zadužena da uređuju sadržaj podportala tog organa i nadgledaju i koordiniraju aktivnostima za njegovo nesmetano funkcionisanje.

Sadržaj, izgled i druge elemente Web portala Vlade i podportala, način upravljanja i funkcionisanja i uslove za pristup Web portal Vlade, obaveze glavnog administratora iz stava 2 ovog člana i lica iz stava 3 ovog člana, način autentifikacije i autorizacije korisnika i druga pitanja od značaja za internet prezentacije organa državne uprave propisuje nadležni organ.”

Član 17

Čl. 19 i 20 brišu se.

Član 18

U članu 22 stav 1 poslije tačke 1 dodaju se četiri nove tačke koje glase:

„1a) organ ne objavi e-mail adresu određenu za prijem elektronske pošte (član 5 stav 3);

1b) ne pripremi elektronsku uslugu, u formi pristupačnoj licima sa invaliditetom, za prijem svih vrsta podnesaka koji se tom organu mogu podnijeti u elektronskom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak pred tim organom (član 7 stav1);

1c) ne pripremi i na svojoj internet stranici ne objavi katalog elektronskih usluga za prijem podnesaka i/ili ga ne dostavi nadležnom organu u elektronskoj formi (član 7 stav 4);

1d) ne odredi lica zadužena da nadgledaju i koordiniraju aktivnostima za nesmetano funkcionisanje portala e-uprave iz nadležnosti tog organa (član 7 stav 6);”

U tački 3 poslije riječi: "razmjenu podataka" riječi "ili putem web servisa" brišu se.

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

"3a) ne odredi lica koja su zadužena da nadgledaju i koordiniraju aktivnostima u svom organu za nesmetano funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema za razmjenu podataka (član 12 stav 4);"

U tački 4 riječi: "državni organ i organ državne uprave" zamjenjuju se riječju: "organ" a poslije riječi: " informacionim sistemima" dodaju se riječi: "u roku od 60 dana".

U tački 5 riječi: „državnih organa i organa državne uprave” zamjenjuju se riječima: „organa koji sadrže podatke o jedinstvenom matičnom broju lica”.

U tački 6 riječi: „državnih organa;” zamjenjuju se riječima: „organa državne uprave;”.

Tačka 7 mijenja se i glasi:

"7) ne pribavi saglasnost nadležnog organa na idejno rješenje informacionog sistema i na projektnu dokumentaciju informacionog sistema (član 15a stav 1);"

Poslije tačke 7 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

"7a) ne dostavi dokumentaciju u vezi idejnog rješenja, odnosno projektnu dokumentaciju informacionog sistema (član 15a stav 2);

7b) nadležni organ ne odluči o zahtjevu u roku od 20 dana od dana dostavljanja (član 15a stav 3);"

Poslije tačke 8 dodaje se nova tačka koja glasi:

„8a) ne odredi lice koje je zaduženo da nadgleda i koordinira aktivnostima za nesmetano funkcionisanje informacionog sistema eDMS (član 17 stav 3);”.

Tačka 9 mijenja se i glasi:

"9) ne odredi lica koja su zadužena da uređuju sadržaj podportala tog organa i nadgledaju i koordiniraju aktivnostima za njegovo nesmetano funkcionisanje (član 18 stav3)."

Član 19

Poslije člana 23 dodaje novi član koji glasi:

“Rok za usklađivanje i donošenje podzakonskih akata

Član 23a

Podzakonski akti iz člana 11, člana 13 stav 3, člana 14 stav 4, člana 15 stav 3, člana 17 stav 6 i člana 18 stav 3 ovog zakona, uskladiće se sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 15a stav 4 ovog zakona, donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 20

Poslije člana 24 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za uspostavljanje elektronske usluge i dostavljanje kataloga elektronskih usluga

Član 24a

Organi koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nijesu pripremili elektronske usluge za prijem podnesaka iz člana 7 stav 1 ovog zakona, dužni su da ih pripreme, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nadležni organ je dužan da na portalu e-uprave obezbijedi standarde pristupačnosti za lica sa invaliditetom u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Organi su dužni da katalog elektronskih usluga iz člana 7 stav 4 ovog zakona objave na svojoj internet stranici i dostave nadležnom organu, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 21

Poslije člana 25 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za dostavljanje podataka o registrima i informacionim sistemima

Član 25a

Organi koji su do stupanja na snagu ovog zakona uspostavili elektronske registre i informacione sisteme iz člana 15 stav 1 ovog zakona, dužni su da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostave nadležnom organu podatke iz tih registara informacionih sistema.

Član 22

Poslije člana 26 dodaje se novi član koji glasi:

“Rok za prenos elektronskih registara i informacionih sistema na servere u Crnoj Gori

Član 26a

Organi čiji su elektronski registri i informacioni sistemi koji sadrže jedinstveni matični broj lica, kao i e-mail nalozi, prije stupanja na snagu ovog zakona smješteni na serverima van Crne Gore, dužni su da te elektronske registre, informacione sisteme i e-mail naloge prenesu na servere u Crnoj Gori, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

**CRNA GORA
MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE**

Podgorica, novembar 2017.godine

***Izvyještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o
Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskoj upravi***

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskoj upravi predviđeno je Programom rada Vlade Crne Gore za 2017.godinu. Razlozi za donošenje Nacrta zakona ogledaju se u činjenici da je dosadašnja primjena određenih insitituta, ukazala na potrebu za daljim unaprjeđenjem određenih zakonskih rješenja.

U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona ("Sl.list Crne Gore", broj 12/12), Ministarstvo javne uprave organizovalo je javnu raspravu o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskoj upravi. Javni poziv je objavljen 06. oktobra 2017. godine na internet stranici Ministarstva javne uprave, portalu e-uprave i dnevnom listu „Pobjeda“. Javna rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja teksta Nacrta zakona, počev od dana objavljivanja zaključno sa 15. novembrom 2017. godine.

Javni poziv je upućen građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, strukovnim udruženjima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama.

U okviru javne rasprave održan je Okrugli sto u Podgorici 10. novembra 2017. godine, kome je prisustvovalo oko 30 učesnika iz državnih organa i organa lokalne samouprave, predstavnici Odbora udruženja informaciono - komunikacionih tehnologija Privredne komore, poslovne asocijacije, Unije poslodavaca Crne Gore, nevladinog sektora i druga zainteresovana javnost.

Generalna direktorica Direktorata za elektronsku upravu i informatičku bezbjednost Milica Janković je u svom izlaganju predstavila Nacrt zakona i obrazložila razloge za izmjene postojećeg Zakona.

Tokom okruglog stola od učesnika su dobijene načelne i pojedinačne primjedbe i sugestije i dati su komentari, na koje su tokom same rasprave dati odgovori i pojašnjenja. Takođe, jedan broj sugestija je dostavljen u pisanoj odnosno elektronskoj formi.

Komentare na Nacrt zakona, u toku javne rasprave, dali su sljedeći učesnici:

- Aleksandra Popović - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
- Tatjana Drobnjak - Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Branislav Pajković - Opština Berane
- Saša Šćekić - Zajednica opština Crne Gore
- Marko Sošić - NVO Institut "Alternativa"
- Opština Bar- Sekretarijat za opštu upravu
- Glavni grad Podgorica- Sekretarijat za lokalnu samoupravu
- Glavni grad Podgorica- Gradonačelnik
- Odbor udruženja informacionih i komunikacionih tehnologija Privredne komore Crne Gore

NAČELNE PRIMJEDBE I SUGESTIJE

- Načelnu primjedbu je dao **Branislav Pajković iz Opštine Berane**, govoreći o nepristupačnoj cijeni digitalnog sertifikata za građane Crne Gore, koja po njegovom mišljenju ograničava upotrebu istog u elektronskom poslovanju građanja, naročito imajući u vidu ograničen pristup elektronskim servisima na portalu e-uprave upotrebom digitalnog sertifikata. Smatra da treba prvo izmijeniti zakon o elektronskom potpisu, ili da se istovremeno mijenja i taj zakon i zakon o elektronskoj upravi.
- **Instituta Alternativa** dao je pozitivnu ocjenu Nacrta zakona u dijelu kojim se propisuje rok za dostavljanje podataka o elektronskim registrima i informacionim sistemima Ministarstvu javne uprave, kako bi se omogućila koordinacija i upravljanje projektima u oblasti informacionog društva; brisanje ograničenja da samo državni organi i organi državne uprave dostavljaju podatke o informacionim sistemima i elektronskim registrima; propisivanje rokova za uspostavljanje elektronskih usluga i za dostavljanje kataloga usluga.
- **Glavni Grad Podgorica** dao je načelnu primjedbu na obavezu kompletnog javnog sektora da postupa po Zakonu o upravnom postupku (član 1 ZUP-a) i neophodnost brze razmjene informacija između organa državne uprave, organa lokalne uprave i subjekata koji vrše javna ovlašćenja, te smatraju da Zakon o elektronskoj upravi mora obezbijediti cjelovitu normativnu platformu za ujednačeno postupanje u ovoj oblasti. Njihova je ocjena da je Nacrt Zakona pretežno fokusiran na državnu upravu, dok po pitanju elektronske uprave na lokalnom nivou i na nivou subjekata koji vrše javna ovlašćenja ovu oblast ostavlja potpuno neuređenu, iako su svi navedeni subjekti, u smislu člana 1 Zakona o elektronskoj upravi obavezani na njegovu primjenu.

POJEDINAČNE PRIMJEDBE I SUGESTIJE

Pojedinačne primjedbe, sugestije kao i odgovor obrađivača u Izvještaju su, kako slijedi sistematizovani po temama i subjektima.

1. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** smatra da je neophodno uzeti u obzir Konvenciju UN o pravima lica sa invaliditetom, kao i uskladiti ga sa Zakonom o zabrani diskriminacije, Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom i Zakonom o rodnoj ravnopravnosti. Predložene su sljedeće izmjene:

"Poslije člana 1 dodaje se novi član 1a) koji glasi :

" Zabrana diskriminacije

1a)

Zabranjeno je ostvarivanje komunikacije organa sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima elektronskim putem kojim se vrši diskriminacija po osnovu rase, boje kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjiskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima, kao i kad obrađuju, razmjenjuju i objavljuju podatke, dokumenta i informacije u elektronskom obliku."

Poslije člana 3 dodaje se novi član 3a) koji glasi :

"Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3a)

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu."

U članu 7, poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Organ je dužan da aplikativno rješenje i/ili elektronsku uslugu iz stave 1 ovog člana pripremi i u formi pristupačnoj licima sa invaliditetom.

Dosadašnji st 2, 3,4,5, postaju st 3,4,5,6"

U članu 8, poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Organ je dužan, da ukoliko je korisnik lica sa invaliditetom koji to u podnesku zahtijeva, odluku ili drugi akt iz okvira svoje nadležnosti dostavi u pristupačnom formatu.

Dosadašnji st 2 postaje st 3."

Odgovor obrađivača:

Primjedbe se djelimično prihvataju. Predlog za izmjene iz člana 3a i 8 se prihvataju, a izmjene iz člana 1a i 7, predlagač će dodatno razmotriti u zavisnosti od eventualnih drugih izmjena u članu 1 i 7.

2. **Tatjana Drobnjak iz Ministarstva unutrašnjih poslova** tražila je pojašnjenje u vezi nadležnosti organa iz člana 12 nad jedinstvenim informacionim sistemom za elektronsku razmjenu podataka, s obzirom da se u ovom članu pominje jedinstveni informacioni sistem za razmjenu podataka, ali i informacioni sistemi drugih organa.

Odgovor obrađivača:

Članom 8 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskoj upravi predviđene su dopune člana 12 koje jasno upućuju da je Ministarstvo javne uprave nadležno za uspostavljanje i upravljanje Jedinstvenim informacionim sistemom za elektronsku razmjenu podataka, dok su organi iz stava 1 i koji razmjenjuju podatke putem JISERP-a, nadležni za informacione sisteme iz svoje nadležnosti.

3. **Predstavnik Zajednice opština Crne Gore Saša Šćekić** ukazao je na, po njegovom mišljenju, mogući problem u implementaciji zakona, imajući u vidu činjenicu da se način funkcionisanja informacionih sistema lokalne uprave razlikuje od onih na državnom nivou. Takođe, pozivajući se na materijalne propise, kojima se uređuje izdavanje nekih javnih isprava, odnosno Zakona o matičnim registrima, postavio je pitanje da li ovaj Zakon može da prati odredbe Zakona o elektronskoj upravi, s obzirom da imamo često situaciju da se iznova traže javne isprave za koje građani više puta plaćaju određene takse?

Odgovor obrađivača:

Razmjena podataka može se obezbijediti, bez posebnih tehničkih poteškoća, ne samo na državnom nivou već i na lokalnom nivou, s obzirom da poslednjih godina u informacionim tehnologijama postoje univerzalni standardi koji omogućavaju razmjenu podataka baš između raznorodnih informacionih sistema. Cilj izmjena Zakona o elektronskoj upravi je povezivanje poslovnih procesa na lokalnom i državnom nivou u cilju pojednostavljenja procedura za krajnje korisnike.

NVO Institut Alternativa

4. Primjedba je data u vezi, po njihovom mišljenju, nejasnog opsega primjene Zakona (primjedba se odnosi na član 1 važećeg Zakona o elektronskoj upravi).

Smatraju da **Član 1** važećeg Zakona neopravdano sužava predmet Zakona samo na slučajeve kada između organa postoji elektronska komunikacija. Smatraju da je ovaj član u suprotnosti sa kasnijim odredbama, naročito onima koje propisuju novčane kazne ukoliko, primjera radi, odgovorno lice “ne razmjenjuje podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema preko jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka ili putem web servisa”. Iako je predmet Zakona dovoljno obuhvatan, time što se primjena Zakona definiše

samo u odnosu na situacije elektronske komunikacije i kada ovi organi „obrađuju, razmjenjuju i objavljuju podatke i informacije u elektronskom obliku“, smatraju da se može ugroziti primjena Zakona u praksi i doći do različitih interpretacija. Naročito u kontekstu primjene novog Zakona o upravnom postupku, koji afirmiše elektronsku komunikaciju, ali i zbog suprotnosti ove odredbe sa kaznenim odredbama istog Zakona. Stoga predlažu da se sljedeće riječi brišu: “kad u vršenju svojih nadležnosti ostvaruju komunikaciju sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima elektronskim putem (u daljem tekstu: elektronska komunikacija), i kad obrađuju, razmjenjuju i objavljuju podatke i informacije u elektronskom obliku”.

Odgovor obrađivača:

Predlagač će dodatno razmotriti predloženu sugestiju

5. Primjedba je data na nejasnoće u nadležnosti različitih organa u primjeni i nadzoru nad primjenom Zakona (primjedba se odnosi na član 21 važećeg Zakona o elektronskoj upravi, član 10 Nacrta zakona o izmjenama dopunama Zakona o elektronskoj upravi).

Smatraju da Član 21 važećeg Zakona o elektronskoj upravi propisuje da poslove inspeksijskog nadzora vrši inspektor za usluge informacionog društva, pri čemu praktično izostaje nadležnost upravne inspekcije. Međutim, kako Zakon o elektronskoj upravi reguliše brojna pitanja važna za efikasno sprovođenje upravnih postupaka, u prvom redu razmjenu podataka po službenoj dužnosti putem jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka, neophodno je precizirati nadležnosti inspeksijskog nadzora nad sprovođenjem zakona izmađu upravne inspekcije i inspektora za informaciono društvo. Predlažu da se precizira da se nadzor nad dostavljanjem podataka o elektronskim registrima i informacionim sistemima nadležnom organu i nad ostalim pitanjima tehničkog karaktera (u smislu servera, naloga i mreža koje se koriste) vrši od strane inspektora za informaciono društvo, dok nadzor nad razmjenom podataka po službenoj dužnosti preko jedinstvenog informacionog sistema i ukupnom komunikacijom u okviru upravnog postupka (prijem i slanje elektronskih podnesaka) treba da vrši Upravna inspekcija, u čijoj je izvornoj nadležnosti nadzor nad primjenom Zakona o upravnom postupku u skladu sa posebnim Zakonom.

Odgovor obrađivača propisa:

Primjedba se djelimično prihvata. U dijelu elektronske razmjene podataka, imajući u vidu da svaku razmjenu podataka elektronskim putem prati log file, kojim se na precizan način memoriše koji je organ, u koje vreme i sa kojim organom razmjenio podatke. S obzirom da se radi o elektronskom zapisu, neophodno je da i taj segment kontroliše inspektor za informaciono društvo. Upravna inspekcija može vršiti nadzor nad upravnim procedurama u postupku elektronske razmjene podataka, odnosno da li je organ zahtijevao podatke koje je elektronski mogao pribaviti, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

6. Data je primjedba na Član 10 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi, kojom se propisuje da su državni organi i organi državne uprave dužni da prije uspostavljanja informacionog sistema pribave saglasnost i Ministarstva javne uprave i Ministarstva finansija, naprije na idejno rješenje, a zatim i na projektnu dokumentaciju. Uloga Ministarstva finansija u smislu kontrole planiranih izdataka definisana je Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kao i Zakonom o javnim nabavkama i uvođenje dodatne finansijske kontrole planiranja ovim zakonom je izlišno. Zakon nije precizan u vezi podjele posla između ministarstava u pogledu aspekta sa kojeg se saglasnost daje. Radi izbjegavanja situacije da Ministarstvo finansija odlučuje o sudbini nekog informacionog sistema bez kapaciteta da ocijeni rješenje sa stručnog aspekta, predlažemo da se njihova uloga u ovom članu i sistemu saglasnosti briše.

Odgovor obrađivača:

Predlaže će dodatno razmotriti predloženu sugestiju

7. Ukazano je na nepropisivanje obaveznog nadzora nad elektronskom razmjenu podataka i dat je predlog da se doda novi član, kojim će se nadležni organ obavezati da sačinjava izvještaje o stanju elektronske razmjene podataka preko jedinstvenog informacionog sistema na godišnjem nivou. Ovi izvještaji bi pružili neophodne podatke za cjelovito sagledavanje upravnog postupka, čije je praćenje propisano novim Zakonom o upravnom postupku.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata iz razloga što je izvještavanje sastavni dio aktivnosti Ministarstva javne uprave, kao i praćenje svakog projekta, tako da su predviđena izvještavanja Vlade o razmjeni podataka. U tom smislu ova odredba je suvišna.

8. Ukazano je na nepropisivanje obaveze organa da sačine listu svih registara/službenih evidencija, koje posjeduju, nezavisno od formata (odnosi se na član 15 važećeg Zakona o elektronskoj upravi i član 18 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi). Smatraju da je Članom 15 važećeg Zakona propisano je da su državni organi i organi državne uprave dužni da dostave podatke o elektronskim registrima i informacionim sistemima radi koordinacije i upravljanja projektima u oblasti informacionog društva. Međutim, da bi se ostvario suštinski napredak u efikasnijoj razmjeni podataka između javnih registara, neophodno je raditi na uspostavljanju evidencije o svim registrima u posjedu organa, koji su predmet Zakona o elektronskoj upravi (državne organe, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javne službe i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja), nezavisno od toga da li su oni dostupni u papirnom ili elektronskom obliku. Drugim riječima, da bi se na pravi način upravljalo i koordiniralo projektima uspostavljanja elektronskih registara, neophodno je sačiniti cjelovitu evidenciju, kako bi se utvrdilo koji registri treba da budu “prevedeni” na elektronski oblik.

S tim u vezi, u članu 15 Zakona o elektronskoj upravi, neophodno je dodati stav koji će glasiti: „Evidencija o registrima i informacionim sistemima , koji su u posjedu organa, objavljuje se na internet stranici nadležnog organa“.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se prihvata

9. Ukazano je na nepropisivanje obaveze organa da sačine katalog svih usluga koje pružaju, nezavisno od formata (odnosi se na član 5 i član 16 Nacrta zakona o izmjeni i dopuni Zakona o elektronskoj upravi). Smatraju da je potrebno propisati obavezu da se sačine i objave katalozi svih usluga koje organi pružaju. Takođe, ukazuju da se u članu 16 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi predlaže tačka, koja propisuje da će se novčanom kaznom od 500 do 2000 eura kazniti odgovorno lice, ukoliko ne pripremi aplikativno rješenje i/ili elektronsku uslugu za prijem svih vrsta podnesaka koji se tom organu mogu podnijeti u elektronskom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak pred tim organom”. Smatraju da je neophodno sačiniti kataloge svih usluga koje organi pružaju, a ne samo onih koje se već pružaju elektronskim putem.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se prihvata u dijelu dostave i evidencije svih usluga, dok se u dijelu kaznenih odredbi one već odnose na neobjavljivanje svih usluga

Opština Bar – Sekretarijat za opštu upravu

10. Ukazano je na mišljenje da je u cjelokupnom tekstu osnovnog zakona kao i u predloženim izmjenama i dopunama organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i javne službe (mislimo na one koje osnivaju organi lokalne samouprave) se spominju samo u dva člana (u članu 1 kojim se definiše na koje pravne subjekte se odnosi ovaj zakon i u zagradi je navedeno u daljem tekstu (organi) i u poglavlju „KAZNENE ODREDBE“ u članu 22. Predlažu, da se u cjelokupnom tekstu zakona na odgovarajući način navede da se odredbe, koje se odnose na sve druge navedene organe (državne organe i organe državne uprave) odnose i na organe lokalne samouprave, organe lokalne uprave, javne službe i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja na lokalnom nivou.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata iz razloga što je uvođenjem pojma Organ, u članu 1 Zakona, i kasnije navođenjem istog temina u ostalim članovima, jasno da se te odredbe odnose na sve organe pomenute članom 1. U slučajevima gdje se eksplicitno navodi da se odredbe odnose na državne organe i organe državne uprave, nije moguće uvoditi ostale organe jer u tom dijelu nije predviđena nadležnost Ministarstva javne uprave.

11. Postavljeno je pitanje da li se u članovima 6, 7, 8 gdje je navedeno „Organ je dužan da“ odredbe odnose i na organe lokalne samouprave,organe lokalne uprave, javne službe i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja na lokalnom nivou, što je u skladu sa zajedničkom odredbom za sve organe na koje se odnosi ovaj zakon iz člana 1. Takođe, smatraju da je isti slučaj sa članom 12, u kojem se u stavu 1 spominju „državni organi i organi državne uprave“ a u predloženim dopunama u stavovima 3 i 4 spominje se samo „organ“. Postavljaju pitanje da li pojam Organ odnosi na lokalnu samoupravu?

Odgovor obrađivača:

Odgovor je sadržan u odgovoru na primjedbu 10, odnosno pojam Organ se odnosi na sve organe iz člana 1.

12. Ukazano je na nejasnoću u vezi sa članom 7, kojim je predložena dopuna u vidu novih stavova 4 i 5, jer se, po njihovom mišljenju, u prethodnim stavovima istog člana spominje e-uprava i organ državne uprave nadležan za informaciono društvo a u ova dva dodata stava, samo organ, što primjenom člana 1 upućuje i na organe lokalne samouprave, lokalne uprave i dr. Takođe smatraju da umjesto riječi „Nadležni organ“ treba navesti „Nadležni organ državne uprave“ ako se ova norma odnosi samo na portal e-uprave.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata, iz razloga što je u stavu 3 član 7 važećeg Zakona uveden pojam nadležnog organa koji podrazumijeva, u ovom slučaju, Ministarstvo javne uprave. U dodatim stavovima, navođenje pojma Organ, podrazumijevaju se svi organe iz člana 1, kao što je objašnjeno u odgovoru na primjedbu 10.. Time se razdvajaju nadležnosti Ministarstva javne uprave, kao organa nadležnog za informaciono društvo i svih ostalih organa.

13. Smatraju da su u članu 14 stav 1 i 2 kontradiktorni, jer u stavu 1 se omogućava pristup jedinstvenom informacionom sistemu za razmjenu podataka samo preko naloga na domenu mreže organa državne uprave, a u stavu 2 dozvoljava se pristup informacionom sistemu za razmjenu podataka i organima koji nemaju nalog na domenu mreže organa državne uprave uz saglasnost nadležnog organa.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer važeća Uredba o načinu i organizaciji državne uprave definiše nadležnost Ministarstva javne uprave samo u slučaju mreže organa državne uprave. Stav dva upravo daje mogućnost ostalim institucijama u dijelu obezbjeđivanja tehničkih uslova za siguran pristup Informacionom sistemu za razmjenu podataka.

14. Postavljeno je pitanje da li su u članu 15a i organi lokalne samouprave, saglasno ovom članu, u obavezi da prije uspostavljanja informacionog sistema pribave saglasnost nadležnog organa na idejno rješenje i na projektnu dokumentaciju informacionog sistema obzirom obzirom da ta obaveza po ovom članu postoji za državne organe i organe državne uprave?

Odgovor obrađivača:

Ne, ovaj član se odnosi samo na državne organe i organe državne uprave

15. Ukazano je na poglavlje „KAZNENE ODREDBE“ gdje se decidno, uz navođenje pojmova državni organi i organi državne uprave, navode i pojmovi „organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javne službe i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja na lokalnom nivou“ u smislu da će biti kažnjeni novčanom kaznom u određenom iznosu ako“. Predloženo je da se u cjelokupnom tekstu preciziraju prava i obaveze organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i javnih službi i pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja na lokalnom nivou kao što je to urađeno u KAZNENIM ODREDBAMA predloženog zakona.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer se odredbe Zakona, u skladu sa nadležnostima, odnose na sve organe a posebni slučajevi su izdvojeni.

Odbor udruženja informacionih i komunikacionih tehnologija Privredne komore CG

16. U članu 4 definisani su izrazi upotrijebljeni u zakonu. U tački 4, člana 4 definišu se autentifikacija i autorizacija vezana za identitet lica ili računara sa kojeg određeno lice pristupa. Sugestija je vezana za nedostatak definisanja vjerodostojnosti podneska, tj. njegovog sadržaja.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata iz razloga što se vjerodostojnost dokumenta vrši elektronskim potpisom, a čija se vjerodostojnost vrši autentifikacijom lica koje je potpisalo.

17. U članu 4 stav 11 treba izbaciti riječ „takse“ jer postoje i druge obaveze plaćanja npr. troškovi izdavanja pasoša, preformulisati da bi ostavili „širinu“ u formulaciji, kako bi se zadovoljile i neke buduće forme plaćanja.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se prihvata

18. U skladu sa prvim stavom člana 5, u trećem stavu istog člana umjesto „svojoj internet stranici“ trebalo bi ubaciti: ”Organ je dužan da na portal e-uprave i na svojoj stranici objavi...”

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer na e-portalu za svaku elektronsku uslugu postoji podatak o e-mail adresi za prijem elektronske pošte.

19. U Članu 7 stav 1- elektronska usluga, po svojoj definiciji iz člana 4 stav 11, predstavlja aplikativno rješenje, pa je suvišno navesti oboje.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se prihvata

20. Ukazano je na nejasnoće u članu 7 stav 4, odnosno postavlja se pitanje da li se misli na dostavljanje u nekom određenom format (XML ili sl.) jer samom objavom na svojoj stranici zadovoljava pojam “elektronske forme”.

Odgovor obrađivača:

Elektronska forma je naglašena jer se misli na dostavljanje u strukturiranoj formi.

21. Postaljeno je pitanje u vezi člana 10. S obzirom da se radi o elektronskim dokumentima da li je elektronsko arhiviranje regulisano određenim propisima i kojim?

Odgovor obrađivača:

Elektronsko arhiviranje je propisano Zakonom o arhivskoj djelatnosti gdje je propisano da je "Registratorska građa izvorni i /ili reprodukovani dokumentarni materijal u analognoj i/ili elektronskoj formi.

22. U članu 16 stav 1 nedefinisan je pojam matični broj (kod nas postoji jedinstven matični broj građanina i matični broj preduzeća).

Odgovor obrađivača:

Primjedba se prihvata.

23. Dat je komentar na član 16 stav 2. Smatraju da državni organi i organi državne uprave ne bi smjeli da dozvole da se njihovi registri i informacioni sistemi, njihovi djelovi ili replike nalaze na serverima van Crne Gore bez obzira da li sadrže matični broj ili ne. Smatraju da će tada dostupnost podataka zavisiti od kvaliteta veze sa internetom, odnosno dostupnosti tih servera, nad čim Crna Gora nema kontrolu. Takođe, smatraju da se povećava mogućnost zlouporebe podataka. Dodatno, smatraju da će se na taj način smanjiti ili nestati potreba za angažovanjem domaćih kompanija i domaće radne snage od strane države iz oblasti softver inženjeringa na poslovima razvoja, implementacije i održavanja informacionih sistema.

Odgovor obrađivača:

Predlažać će dodatno razmotriti predloženu sugestiju

24. U članu 16 potrebno je dodati stav kojim se zabranjuje pristup (npr VPN pristup) produkcionim bazama podataka državnih organa ili organa državne uprave iz inostranstva.

Odgovor obrađivača:

Primjedba nije prihvaćena, jer nije u domenu ovog zakona, ukoliko se misli na mjere bezbjednosti kroz nivoe pristupa.

25. U članu 19 stav 1 u dijelu gdje piše “iz člana 18 stav 3”, korigovati - vjerovatno se misli na stav 2, jer ne postoji stav 3 tog člana.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata, jer je članom 13 Nacrta zakona dopunjen novim stavom član 18 Zakona, te primjedba ne stoji, jer član 18 sada sadrži 3 stava.

Glavni grad- Podgorica

26. Smatraju da je ostao neregulisan domen mreže lokalnih organa i eventualno nosilaca javnih ovlašćenja, koji se uređuje članom 4 stav 1 tačka 8 zakona jer se članom 3 stav 1 Nacrta zakona brišu samo riječi: “državnih organa”

Odgovor obrađivača propisa:

Primjedba se ne prihvata jer važeća Uredba o načinu i organizaciji državne uprave definiše nadležnost Ministarstva javne uprave samo u slučaju mreže organa državne uprave. Ovom izmjenom je došlo do terminološkog usaglašavanja svih odredbi Zakona u kojima se pominje domen mreže.

27. Data je primjedba da se e-mail adresa za prijem elektronske pošte iz člana 5 stav 3 zakona odnosi isključivo na Web portal Vlade i ne ostavlja prostor za web portale jedinica lokalne samouprave, ni pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja. Takođe, smatraju da član 7 Zakona nije dorečen po pitanju portala e-uprave, jer nije jedinstven za sve subjekte koji su dužni da postupaju po ovom zakonu. Ista primjedba se odnosi i na član 12 Zakona gdje smatraju da se on ne odnosi na informacione sisteme na lokalnom nivou, kao i informacione sisteme subjekata koji vrše javna ovlašćenja.

Odgovor obrađivača propisa:

Primjedbe se ne prihvataju jer se u pomenutim članovima jasno govori o organu koji je definisan članom 1, što podrazumijeva jedinice lokalne samouprave, kao i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja. Takođe, upravo se članom 8 Nacrta zakona umjesto državnih organa i državne uprave uvode Organi, što opet upućuje na organe iz člana 1 Zakona.

28. U članu 12 Nacrta zakona poslije riječi: “(u daljem tekstu: informacioni sistem eDMS”) riječ “eDMS” zamijeniti riječju “DMS”, jer navođenje informacionog sistema podrazumijeva da se upravljanje dokumentima vrši elektronskim putem. S tim u vezi, Nacrt nije jasno utvrdio obavezu organa lokalne uprave i pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja da uspostave sistem elektronskog upravljanja dokumentima.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer je prefiks "e" u riječi e-DMS simbol za elektronsko poslovanje. Sa druge strane Ministarstvo javne uprave nema nadležnost nad upravljanjem informacionim sistemima organa lokalne samouprave pa samim tim ovaj informacioni sistem ne može se tretirati u tom smislu.

29. Član 14 Zakona ne daje pravni osnov za pristup jedinstvenom informacionom sistemu za razmjenu podataka lokalnim organima i subjektima koji vrše javna ovlašćenja, te bi Nacrt trebalo dopuniti omogućavanjem tog pristupa na svim nivoima u mjeri u kojoj je to neophodno radi pribavljanja podataka po službenoj dužnosti u postupku rješavanja o pravima i obavezama građana.

Ovo tim prije što lokalni organi i subjekti koji vrše javna ovlašćenja uspostavljaju i vode veliki broj evidencija i registara u skladu sa zakonom ili drugim propisom, te su ovi podaci takođe predmet međusobne razmjene po službenoj dužnosti u okviru kompletnog javnog sektora.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer stav 2 i 3 člana 14 daje pravni osnov kroz propisivanje načina za pristup organa koji nisu organi državne uprave.

30. U članu 15a stav 1 Nacrta sugerisano je propisivanje saglasnosti na idejno rješenje informacionog sistema na svim nivoima kako bi se obezbijedilo njegovo unificiranje i ostvarivanje svrhe u koju se uspostavlja.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata. Uredbom o načinu i organizaciji rada državne uprave, Ministarstvo javne uprave je nadležno za koordinaciju i upravljanje projektima iz oblasti informacionog društva na nivou državnih organa i organa državne uprave.

31. Smatraju da stav 2 člana 15a treba brisati jer način pribavljanja saglasnosti nije pitanje koje treba posebno uređivati.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer je neophodno urediti način dostavljanja i sadržaj dokumentacije, kao i definisati smjernice za dostavljanje i ocjenu dokumentacije.

32. Zabrane propisane članom 11 Nacrta, elektronska komunikacija iz člana 17 Zakona, odnosno člana 12 Nacrta, uređivanje sadržaja podportala, način upravljanja i funkcionisanja i uslovi za pristup odnose se takođe samo na organe državne uprave, čime se stvaraju pravne praznine na lokalnom i nivou javnih službi.

Odgovor obrađivača:

Primjedba se djelimično prihvata u dijelu da se komentari u vezi člana 11 prihvataju, dok se ostale primjedbe ne prihvataju, iz razloga što Ministarstvo javne uprave propisuje uređivanje pojedinih oblasti samo u dijelu svoje nadležnosti.

33. Data je primjedba da su organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i subjekti koji vrše javna ovlašćenja jasno su prepoznati članom 22 u kaznenim odredbama zakona, odnosno članom 16 Nacrta iako nisu prepoznate njihove obaveze u pojedinim oblastima.

Odgovor obrađivača:

Predlagač će u toku usaglašavanja kaznenih odredbi uzeti u obzir ovu primjedbu.

34. Član 8 treba ovim Prijedlogom brisati jer je to pitanje u cjelosti uređeno ZUP-om

Odgovor obrađivača:

Primjedba se ne prihvata jer se u pred organima ne vode samo upravni postupci.

35. Predloženo je da se uspostavljanje i vođenje jedinstvenog informacionog sistema na lokalnom nivou uredi dispozitivnom a ne imperativnom normom, imajući u vidu da mnoge opštine sada za to nemaju ni finansijskih ni kadrovskih mogućnosti.

Odgovor obrađivača propisa:

Predlagač će dodatno razmotriti predloženu sugestiju